

**MOKINIO, BESIMOKANČIO DIRBTI ELEKTROKRAUTUVU SPECIALYBĖS,
SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA
NR. 2-37**

I. BENDRI REIKALAVIMAI

- Vykdyti Marijampolės PRC darbo tvarkos taisyklių, nustatyto darbo ir poilsio laiko reikalavimus, ilsėtis, valgyti ir rūkyti tam tikslui skirtose vietose, dirbti tik tą darbą, kurį paveda profesijos mokytojas, ir tik tada, kai yra žinomi saugūs jo atlikimo būdai.
- Praktinių užsiėmimų metu būti dėmesingam, atidžiam, atsargiam, nesikalbėti su pašaliniais ir netrukdyti dirbti kitiems.
- Palaikyti tvarką darbo vietoje.
- Darbo vietoje neturi būti pašalinių žmonių.
- Mokinys privalo dirbti su asmeninėmis apsaugos priemonėmis
- Mokiniui draudžiama dirbti su įrengimais, įrankiais jei jis nėra apmokytas neinstruotomas, kaip reikia saugiai dirbti šiais įrankiais ir įrengimais.
- Praktinių užsiėmimų metu užtikrinti švarą ir tvarką darbo vietoje, stebėti praėjimų ir pravažiavimų saugumą.
- Draudžiama be profesijos mokytojo žinios patikėti darbo priemones kitam asmeniui, savavališkai atlikti darbus nesusijusius su užduoties vykdymu. Pasišalinti iš darbo vietos galima tik gavus profesijos mokytojo leidimą.

II. PAVOJINGI IR KENKSMINGI RIZIKOS VEIKSNIAI

- Pavojingi, kenksmingi ir kiti rizikos veiksniai, esantys ar galintys pasireikšti darbuotojo darbo aplinkoje, galimas poveikis darbuotojo saugai ir sveikatai, prevencinės priemonės:

Rizikos veiksnys	Poveikis saugai ir sveikatai	Prevencinės priemonės
Fizikiniai veiksniai:		
Nepakankamas darbo vietos apšvietimas	Didėja akių nuovargis, regos susilpnėjimas mažėja darbuotojo pastabumas. Gali būti įvairaus masto incidentai, avarijos, nelaimingi atsitikimai	Jeigu bendras apšvietumas yra mažesnis už reikalaujamą, būtina didinti šviestuvų kiekį ar papildomai naudoti kilnojamus šviestuvus
Fizikiniai veiksniai:		
Netinkamas mikroklimatas (temperatūra, drėgmė ir t.t.)	Įvairaus sunkumo ūmių sveikatos sutrikdymų ar profesinių ligų rizika	Įvertinus mikroklimatą naudoti tinkamus darbui šiomis sąlygomis rūbus, avalynę
Per didelis triukšmo lygis (darbuotojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 80 dBA)	Galimi įvairaus sunkumo klausos ir vestibuliarinio aparato pakenkimai. Triukšmas sukelia negrįžtamą klausos susilpnėjimą ar net klausos netekimą ir profesines ligas	Vengti buvimo padidinto triukšmo zonoje, jei to padaryti neįmanoma, apsaugai nuo triukšmo naudoti ausines, ausų kištukus, kitas įmonėje nustatyta tvarka naudojamas

		apsaugos priemonės arba trumpinti triukšmo veikimo laiką
Rankas veikianti vibracija	Neigiamas poveikis visam organizmui, nuovargis. Ypač pasireiškiantį raumenų, kaulų struktūros, neurologiniais ir kraujagyslių pakenkimais. Gali sukelti profesines vibracines ligas	Keisti darbo pobūdį.
Visą žmogaus kūną veikianti vibracija	Neigiamas poveikis visam organizmui, nuovargis. Ypač pasireiškiantis raumenų, kaulų struktūros, neurologiniais ir kraujagyslių pakenkimais. Gali sukelti profesines vibracines ligas	Jei negalima pašalinti vibracijos šaltinio ar sumažinti jos dydį, dirbant su vibruojančiais įrankiais daryti pertraukas, kurių metu pasivaikščioti, pamankštinti rankas ir kojas. Naudoti asmenines apsaugines priemones. Pertraukėlių metu masažuoti rankų pirštus.
Cheminiai veiksniai:		
Dulkės (organinės ir neorganinės kilmės), alergiškai veikiančios visą organizmą	Galimi įvairaus sunkumo kvėpavimo takų, gleivinės, odos sudirginimai ar sužalojimai, galintys įtakoti ūmius ar lėtinius susirgimus, alergines organizmo reakcijas	Apsaugai nuo dulkių naudoti respiratorius, uždaro tipo akinius, tinkamus tokiam darbui rūbus, avalynę, kitas asmenines bei kolektyvines apsaugos priemones
Fiziniai veiksniai:		
Elektros srovės poveikis, esant netvarkingai instaliacijai ar netinkamai naudojant elektrinius prietaisus, įrenginius ir įrankius	Įvairaus sunkumo traumų (net mirtinų), sveikatos sutrikdymų rizika	Laikytis apsaugos nuo elektros reikalavimų. Nenaudoti netvarkingų elektrinių įrankių, įrengimų, kitų darbo priemonių. Nesiliesti prie neizoliuotų elektros įrangos dalių, kuriomis teka elektros srovė. Remontuoti elektros įrenginius ir prietaisus gali tik asmuo, turintis atitinkamą apsaugos nuo elektros darbuotojo kvalifikaciją
Netvarkinga darbo vieta (slidžios, nelygios grindų ar grindinio dangos)	Paslydimas, pargriuvimas. Galimos įvairaus sunkumo traumos: kaulų lūžiai, raumenų sistemos sužalojimai	Užtikrinti, kad darbo vietoje grindų dangos būtų neslidžios, sausos, lygios, nuolat valomos, jeigu dėl darbo specifikos grindys būna šlapios ir slidžios, būtina dėvėti apsaugančią nuo paslydimo avalynę
Netvarkingos ar užgriozdintos patalpos, teritorija	Užkliuvimas, pargriuvimas, užgriuvimas, nukritimas. Galimos įvairaus sunkumo traumos: kaulų lūžiai, raumenų sistemos sužalojimai ar net mirtinos traumos	Nuolat palaikyti tvarką ir švarą patalpose ir teritorijoje. Laikytis sandėliavimui, patalpų eksploatavimui ir teritorijos priežiūrai keliamų reikalavimų

Netvarkingi įrenginiai, įrengimai, įrankiai, prietaisai ir kt.	Tikimybė įsipjauti, įsidurti į aštrius daiktus, briaunas, patirti sužalojimus ar įvairaus sunkumo traumas dėl neapsaugotų besisukančių ar kitaip judančių detalių	Dirbti tik su tvarkingais ir reikiamos komplektacijos įrenginiais, įrengimais, įrankiais ir prietaisais, juos naudoti pagal paskirtį ir prisilaikant jų eksploataavimo taisyklių reikalavimų. Savavališkai darbo priemonių nemodifikuoti
Krentantys daiktai	Galimi įvairaus sunkumo galvos, galūnių, kitų kūno vietų sužalojimai, traumos	Daiktus, įrankius, medžiagas ir kitas priemones darbo vietoje sudėti taip, kad jie negalėtų nukristi, nebūti vietose, kur vyksta krovos darbai. Darbo vietose, kur yra krentančių daiktų rizika, dėvėti šalną
Fizinė perkrova (vienkartinis kėlimas moterims 16, vyrams 25 kg)	Galimos įvairaus sunkumo traumos, raumenų patempimai, stuburo sužalojimai	Nekelti vienam daiktų (detalių, ruošinių, įrenginių), viršijančių leistiną krovinio kėlimo normą. Jeigu nėra galimybių tai atlikti dviese, būtina naudotis kėlimo įrenginiais
<i>Fiziniai veiksniai:</i>		
Transporto priemonės, savaeigiai mechanizmai	Galimi įvairaus sunkumo (net mirtini) galvos, galūnių, kitų kūno vietų sužalojimai, traumos	Laikytis nustatytos transporto priemonių ir pėsčiųjų judėjimo tvarkos. Laikytis saugaus atstumo nuo savaeigių mechanizmų
Gaisro ir sprogo pavojus	Galimas nudegimo ar net žuvimo pavojus	Pakeisti produktą kitu mažiau pavojingu. Panaikinkite artimus uždegimo šaltinius (kibirkštis, cigaretė ir pan.). Įrenkite kontrolės ir aliarmo priemones. Laikykite gesintuvus lengvai prieinamoje vietoje. Nustatykite veiksmų planą gaisro metu
Besisukančios ar kitaip judančios neuždengtos mechanizmų ir įrengimų dalys	Galimos įvairaus sunkumo traumos, galūnių sužalojimai	Neliesiti rankomis besisukančių ar kitaip judančių dirbančio įrenginio dalių, kurių negalima uždengti apsaugomis, skydais. Nedėvėti darbo rūbų palaidais skvernais, atsegtomis rankovėmis, nenešioti raiščių, grandinėlių
Asmens higienos taisyklių nesilaikymas	Galimi apsinuodijimo, infekcijų, ir virškinimo trakto negalavimai. Ūmūs susirgimai ar net mirtis	Prižiūrėti ir nuolat valyti sanitarines patalpas. Suteikti darbuotojams galimybę nusiplauti rankas ir nusiprausti po dušu. Įrengti valgymo, persirengimo patalpas.

		Darbuotojams leidžiama valgyti, praustis ar atlikti gamtinius reikalus tik tam pritaikytuose vietose
<i>Ergonominiai, psichosocialiniai ir organizaciniai veiksniai</i>		
Nepatogi, priverstinė darbo poza	Galimi skeleto sistemos ir raumenų pažeidimai	Tinkamai parinkti darbo aukštį ir darbo priemonių išdėstymą, taip pat sudaryti galimybę keisti darbo pozą
Stresas dėl netinkamo darbo organizavimo, kvalifikacijos stokos	Dėl netinkamo darbo organizavimo galimos problemos tarp kolegų, konfliktai tarp darbuotojų ir vadovaujančio personalo. Stresas ir įtampa padidina jautrumą ir iššaukia klaidas. Galimi įvairaus sunkumo galvos, galūnių, kitų kūno vietų sužalojimai, traumos	Aptarti su darbuotojais užduočių planavimą ir paskirstymą. Darbuotojus motyvuoti, sukurti jų atsakomybės sampratą. Problemas spręsti atskiruose pokalbiuose. Sukurti tiesioginę ir aiškią informacijos sistemą, kuri padėtų išvengti klaidų. Darbams atlikti parinkti darbuotojus, kurie atitinka kvalifikacinius reikalavimus
<i>Ergonominiai, psichosocialiniai ir organizaciniai veiksniai</i>		
Dėmesio įtampa	Galimos įvairaus sunkumo traumos	Daryti pertraukas, pavaikščioti, padaryti akių mankštą, jei yra galimybė pakeisti darbą, kuris reikalauja mažesnės įtampos

10. Mokinys įvertinęs rizikos veiksnius ir vadovaudamasis nustatytais normomis privalo naudotis asmeninėmis apsaugos priemonėmis:

10.1. rankoms ir plaštakoms apsaugoti;

10.2. klausai apsaugoti;

10.3. rankoms ir plaštakoms apsaugoti;

10.4. kojoms ir pėdoms apsaugoti;

10.5. apsauginiais darbo darbužiais.

11. Darbuotojas turi žinoti įmonėje, darbo vietose (objektuose) esančius saugos ir sveikatos apsaugos ženklus bei vykdyti tai, ką tie ženklai nurodo.

Simbolis	Reikšmė	Simbolis	Reikšmė
ĮSPĖJAMIEJI ŽENKLAI			
	Bendrasis įspėjamasis ženklas		Įspėjimas. Elektros srovės poveikis
	Įspėjimas. Judančios mašinos dalys		Įspėjimas. Pavojus prispausti
	Įspėjimas. Krentantys daiktai		Įspėjimas. Pavojus nukirsti pirštus
	Įspėjimas. Galima susižeisti galvą		Įspėjimas. Karšti paviršiai
	Įspėjimas. Slidus paviršius		Įspėjimas. Pavojus įkristi
	Įspėjimas. Pakeltas krovinys		Įspėjimas. Įmonės vidaus transporto priemonės
	Įspėjimas. Kenksminga arba dirginanti medžiaga		Įspėjimas. Degi medžiaga
	Įspėjimas. Sprogioji medžiaga		Įspėjimas. Toksinė medžiaga
	Įspėjimas. Dujų balionas		Atsargiai! Piktas šuo
ĮPAREIGOJAMIEJI ŽENKLAI			
	Bendrasis privalomasis veiksmas		Skaityti gamintojo pateiktą įrenginio eksploatavimo instrukciją, aprašymą
	Būtina vilkėti apsauginius drabužius		Būtina avėti apsauginius batus

	Būtina naudoti apsauginius akinius		Būtina mūvėti apsaugines pirštines
	Būtina dėvėti apsauginį šalmą		Būtina dėvėti kepuraitę
	Būtina užsisegti saugos diržus		Būtina dėvėti signalinę liemenę
	Šiukšles mesti į šiukšliadėžę		Pėstiesiems eiti šiuo taku
DRAUDŽIAMIEJI ŽENKLAI			
	Bendrasis draudžiamasis ženklas		Eiti pašaliniams asmenims draudžiama
	Draudžiama naudoti ugnį, atvirą šviesos šaltinį		Draudžiama rūkyti
	Neužstatyti įvažiavimo		Gesinti vandeniu draudžiama
	Draudžiama šiuokslinti		Draudžiama laikyti įjungtą variklį pilant degalus
	Draudžiama būti po pakabintais krovniais		Artintis draudžiama
	Draudžiama naudotis mobiliuoju telefonu		Vanduo netinkamas gerti
INFORMACINIAI ŽENKLAI			
	Rinkimosi vieta		Rūkymo vieta
	Pirmoji pagalba		Skubios pagalbos telefonas
	Evakuacinis išėjimas tiesiai		Avarinis išėjimas

	Evakuacinis išėjimas į kairę
	Gesintuvas
	Gaisrinis hidrantas

	Evakuacinis išėjimas į dešinę
	Gaisrinės žarnos ritinys
	Gaisro aliarmo skelbimo vieta

MOKINIO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

12. Gauti užduotį, susipažinti su darbų vykdymo tvarka ir saugiais darbo metodais.

13. Apsirengti tvarkingus ir tinkamo dydžio darbo drabužius, užsisagstyti juos, apsiauti darbo avalynę. Draudžiama dirbti su suplyšusiais, be sagų darbo drabužiais.

14. Apžiūrėti savo darbo vietą, pašalinti nereikalingus daiktus, galinčius trukdyti dirbti, įsitikinti, ar neslidu, neužkrautos važinėjimui skirtos vietos, vizualiai patikrinti, ar pakankamas vietinis apšvietimas.

15. Patikrinti elektokrautuvo techninę būklę (stabdžių, vairo mechanizmą, elektros spynelę, šviesos ir garso signalizaciją, hidraulinę sistemą, kėlimo mechanizmus, ratus, slėgį juose).

16. Atidžiai patikrinti stabdžius, vairo mechanizmą, garso signalus, žibintus, posūkių signalus. Vairo mechanizmas turi užtikrinti ratų pasukimą elektokrautuvui riedant bet kuriuo greičiu. Techninė stabdžių būklė turi užtikrinti visų elektokrautuvo ratų stabdymą vienu metu.

17. Patikrinti padangas ir slėgį jose - negalima leisti kad jis būtų mažesnis už normalų.

18. Įsitikinti, ar nedeformuoti krovinių keltuvo išorinis ir vidinis rėmai, ar nėra pažeidimų ir plyšių suvirinimo vietose.

19. Patikrinti, ar veikia žibintai, garso ir „stop“ signalai.

20. Patikrinti, ar sukomplektuoti ir tinkami įrankiai bei krovinių kabinimo priemonės. Ar nėra atsipalaidavusių ar sulūžusių dalių;

21. Elektros įrangos būklė turi užtikrinti nesutrinkantį apšvietimo prietaisų, signalizavimo ir kontrolinių elektros prietaisų darbą, nesukelti elektros laidų ir gnybtų kibirkščiavimo. Akumulatoriaus baterija turi būti gerai pritvirtinta, be įskilimų ir kitų pažeidimų. Akumulatoriaus gnybtai švarūs ir tvirtai prijungti.

22. Elektokrautuvo sėdynėje ir jos nugarėlėje neturi būti įdubų, išplyšusių vietų, kyšančių spyruoklių ar aštrių kampų.

23. Jei kroviniai bus keliami ir gabenami šakėmis, šakių galus nustatyti taip, kad jos būtų tiksliai vienoje horizontalioje plokštumoje, jei bus dirbama kaušu, reikia patikrinti šarnyrinius sujungimus ir aptvėrimo mechanizmą.

24. Susireguliuoti sėdynę, prieš važiuojant elektokrautuvu. Draudžiama reguliuoti važiuojant.

25. Variklį užvesti sėdint vairuotojo sėdynėje. Valdymo įtaisai turi būti tinkamose padėtyse, stovėjimo stabdžiai išjungti.

26. Su savimi turėti elektokrautuvo vairuotojo pažymėjimą.

27. Pastebėjus bet kokį gedimą, netvarką ar keliantį pavojų veiksnį, informuoti tiesioginį vadovą. Darbo nepradėti, kol nebus pašalinti visi trūkumai.

MOKINIO VEIKSMAI DARBO METU

28. Darbo metu būti dėmesingam, atidžiam, atsargiam, nedaryti staigių judesių, nesikalbėti su pašaliniais netrukdyti dirbti kitiems.

29. Palaikyti tvarką ir švarą darbo vietoje, dirbti tik su tvarkingais drabužiais, avalyne.

30. Dirbti tik pavestą darbą ir tik tada, kai yra žinomi saugūs jo atlikimo būdai.

31. Darbo metu būti dėmesingam, atidžiam, atsargiam.

32. Palaikyti tvarką ir švarą darbo vietoje, dirbti tik su tvarkingais drabužiais, avalyne.

33. Darbuotojas privalo dirbti tik su techniškai tvarkingu elektrokrautuvu. Pastebėjus gedimus, netvarkingus įrankius, esant netvarkingoms asmeninėms apsaugos priemonėms, darbus nutraukti ir nedelsiant pranešti tiesioginiam vadovui.

34. Nedirbti, jei darbo vieta nepakankamai apšviesta.

35. Elektrokrautuvą gali būti naudojamas tik pagal gamintojo instrukcijoje pateiktus nurodymus.

36. Laikytis kelių eismo taisyklių, vidaus transporto reikalavimų, vadovautis eismo reguliavimo ženklais ir signalais.

37. Sutikus kelyje elektrokrautuvo judėjimo kryptimi einančius pėsčiuosius, ne arčiau kaip 5m iki jų perspėti garso signalu.

38. Posūkiuose, sankryžose, išvažiuojant iš už pastato kampo, siaurose vietose, važiuoti ne didesniu kaip 5 km/h greičiu; teritorijoje ne didesniu kaip 10 km/h greičiu.

39. Draudžiama leisti pašaliniam asmeniui vairuoti elektrokrautuvą. Nors ir trumpam laikui paliekant elektrokrautuvą, būtina jo pakėlimo platformą ar šakes nuleisti ant žemės, ištraukti iš spynelės raktelį, įjungti vairo blokavimo įtaisą.

40. Draudžiama elektrinio krautuvo platforma, šakėmis atidarinti vartus, duris.

41. Prieš atliekant staigų manevrą, išvažiuojant iš cecho, prieš pakeliant ar nuleidžiant krovinį, pajudant pirmyn ar atgal, būtina įjungti garsinį signalą.

42. Važiuojant triukšmingame ceche – signalizuoti.

43. Elektrokrautuvu važiuojama tik į priekį. Judėti atbulomis galima išimtiniais atvejais, kai negalima apsisukti. Prieš pradėdant judėti atbulomis, būtina įsitikinti, kad gale nėra kliuvinių.

44. Draudžiama vežti didesnių matmenų krovinį, kuris trukdo matyti kelią.

45. Draudžiama vežti žmones.

46. Važiuojant šalia įrengimų, reikia laikytis ne mažesniu, kaip 0,5 metro atstumu.

47. Dirbant elektrokrautuvu, kurio platforma yra pakeliama, reikia pastumti platformą po kroviniu ir pakelti ją iki įsiremimo į krovinį taip, kad tarp vežamo krovinio ir grindų būtų ne mažesnis kaip 50 mm tarpas.

48. Negalima vežti netvarkingai sukrauto krovinio, ar kai tara perkrauta.

49. Be taros krovinytis turi būti patikimai pritvirtintas.

50. Draudžiama kelti krovinį, viršijantį kėlimo galią ar atplėšti nuo žemės prišalusį krovinį. Krovinį kelti atsargiai, netrūkčiojant.

51. Elektrokrautuvui važiuojant, krovinį kelti, nuleisti arba pakreipti draudžiama.

52. Elektrokrautuvo vairuotojas privalo stebėti, kad krovinio centras sutaptų su elektrinio krautuvo išilgine ašimi ir kad krovinytis neįsikištų į priekį daugiau kaip 1/3 šakių ilgio. Draudžiama transportuoti krovinius, kurių svorio centras yra ties šakių galais arba kurie išsikiša iš

šakių daugiau kaip 30 cm.

53. Krovinį pradėti transportuoti tik tuomet, kai jis patikimai tolygiai padėtas ant šakių ir pakeltas 30-40 cm. Pajudėti leidžiama tik iš lėto, tolygiai, be trūkčiojimų.

54. Vežti krovinius, kurie trukdo matyti kelią galima tik atbuline eiga arba lydint atsakingam asmeniui.

55. Draudžiama elektrokrautuviu kelti ir transportuoti suslėgtų dujų balionus.

56. Kad krovinys nesiūbuotų ir nesisuktų, jį reikia prilaikyti virvėmis ar specialiais kabliais.

57. Elektrokrautuvo vairuotojas privalo žiūrėti, kad keliant ir nuleidžiant krovinį, esantį šalia sienos rietuvės ar įrengimo, nebūtų žmonių.

58. Keliant ir transportuojant krovinius draudžiama:

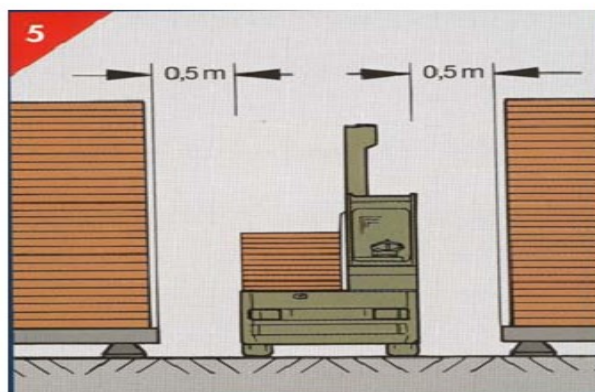
58.1. leisti aprišti ir prikabinti krovinius pašaliniams asmenims;

58.2. naudoti vielą ar lyno gabalus vietoje specialių pakabų kroviniumi pritvirtinti;

58.3. kelti krovinius, kurie neišlaiko pusiausvyros, kurie blogai užkabinti ar pritvirtinti, jei perpildyta tara ar nesutvirtinti paketai.

59. Draudžiama dirbti jei aikštelė pakrovimo darbams "ĮVAŽIAVIMAS"- "IŠVAŽIAVIMAS" kryptimi turi didesni kaip 50 nuolydį.

60. Minimalus judančių dalių atstumas iki darbo vietoje esančių objektų - 0,5 m.

Mažiausias pravažiavimo plotis = didžiausias krautuvo plotis (įskaitant krovinį) + 2 x 50 cm (saugus atstumas iš abiejų pusių).

61. Elektrokrautuvo vairuotojui draudžiama:

61.1. vairuoti elektrokrautuva neblaiviam, apsvaigusiam nuo narkotinių arba toksinių medžiagų, sergant arba pavargus. Prieš naudojant medikamentus, įsitikinti ar jie neturės poveikio saugiam darbui;

61.2. dirbti elektrokrautuviu, kai darbo zonoje yra pašalinių asmenų;

61.3. perduoti elektrokrautuva kitam asmeniui be tiesioginio vadovo nurodymo;

61.4. leisti būti žmonėms elektrokrautuve, darbo zonoje;

61.5. vežti žmones elektrokrautuviu ar ant jo dalių;

61.6. dirbant daryti staigius trūkčiojimus;

61.7. būti uždaroje patalpose veikiant varikliui, jeigu nėra užtikrintas šviežio oro tiekimas ir išmetamosios dujos kaupiasi patalpoje;

61.8. išpilti naftos produktus, jais užterštą vandenį į kanalizaciją ar ant žemės. Tepalus, tepaluotus skudurus šalinti į tam skirtas talpas.

62. Žmonių susibūrimo vietose, jei elektrokrautuvo darbo zonoje yra žmonių, prieš

pradedant darbą, būtina naudoti garso signalą.

63. Draudžiama palikti elektrokrautuvą be priežiūros su veikiančiu varikliu. Darbo pertraukos metu darbuotojas, dirbantis su elektrokrautuvu, privalo sustabdyti elektrokrautuvą lygioje aikštelėje. Prieš paliekant darbo vietą:

63.1. nuleisti šakes;

63.2. išjungti variklį;

63.3. įjungti stovėjimo stabdį;

63.4. perkelti hidraulinio valdymo įtaisus į neutralią padėtį;

63.5. išimti raktelį iš užvedimo spynelės. Apsaugoti, kad elektrokrautuvu nepasinaudotų pašaliniai asmenys.

64. Prieš išlipant iš elektrokrautuvo kabinos, įsitikinti, kad situacija saugi, kad neatvažiuoja kita transporto priemonė. Draudžiama šokti iš elektrokrautuvo.

65. Aptikus padangoje įstrigusius pašalinius daiktus, reikia iš jos išleisti orą ir ją pakeisti. Draudžiama neišleidus oro iš padangos traukti, krapštyti bet kokius įstrigusius daiktus.

66. Naudojant kėliklį, reikia įsitikinti, kad jis yra tvarkingas.

67. Prieš atliekant techninio aptarnavimo darbus išjungti variklį, nebent taip nurodyta gamintojo eksploatavimo instrukcijoje.

68. Leidžiama nepavojinga vienkartinė keliamo ir pernešamo krovinio masė:

68.1. vyrams – 5-25 kg;

68.2. moterims – 3-16 kg.

68.3. Darbo metu užtikrinti švarą ir tvarką darbo vietoje, stebėti praėjimų ir pravažiavimų saugumą, neužkrauti jų, susidariusias atliekas pamainos pabaigoje pašalinti į tam skirtą vietą.

69. Draudžiama be profesijos mokytojo žinios patikėti pareigas ar darbo priemones kitam asmeniui, savavališkai atlikinėti darbus nesusijusius su užduoties vykdymu. Pasišalinti iš darbo vietos galima tik gavus profesijos mokytojo leidimą.

MOKINIO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

70. Nutraukti darbus šiais atvejais:

70.1. kilus gaisrui;

70.2. atsikabinus kroviniui;

70.3. įvykus nelaimingam atsitikimui ar avarijai.

71. Kilus gaisrui:

71.1. nedelsiant reaguoti į įvykį, sustoti, išjungti variklį;

71.2. elgtis ramiai, nesutrikti, realiai įvertinti susidariusią situaciją;

71.3. prireikus iškviesti pagalbos tarnybas bendruoju pagalbos telefonu 112;

71.4. evakuoti žmones;

71.5. gaisrą gesinti turimomis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis;

71.6. informuoti profesijos mokytoją;

71.7. darbo vietą ir įrenginių būklę, iki bus pradėtas tirti nelaimingas atsitikimas, reikia išlaikyti tokią, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu. Jei tai kelia pavojų aplinkinių žmonių gyvybei ar sveikatai, gali būti daromi tik būtinausi pakeitimai, įforminus aktu.

72. Įvykus nelaimingam atsitikimui darbe, pakeliui į darbą arba iš darbo:

72.1. nedelsiant iškviesti greitąją medicinos pagalbą arba kreiptis į artimiausią gydymo

įstaigą;

72.2. suteikti nukentėjusiems pirmąją pagalbą;

72.3. informuoti tiesioginį vadovą.

73. Įvykus autoavarijai vairuojantysis privalo:

73.1. nesukeldamas papildomo pavojaus, nedelsdamas sustoti, įjungti avarinę šviesos signalizaciją, o jeigu jos nėra arba ji neveikia - pastatyti avarinio sustojimo ženklą;

73.2. imtis reikiamų priemonių, kad būtų suteikta pirmoji pagalba nukentėjusiajam, prireikus - iškviešti greitąją medicininę pagalbą, o jeigu tai neįmanoma - pasirūpinti, kad pakeliui važiuojanti transporto priemonė nugabentų nukentėjusį į artimiausią gydymo įstaigą;

73.3. apie autoįvykį pranešti policijai bendruoju pagalbos telefonu 112;

73.4. pasilikti autoavarijos vietoje, imtis priemonių, kad būtų išsaugota įvykio vieta tokia, kokia ji buvo po nelaimingo atsitikimo, užrašyti liudininkų pavardes ir adresus;

MOKINIO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

74. Pastatyti elektrokrautuvą saugioje aikštelėje (ne po elektros tinklų linijomis ir apsaugoti nuo pajudėjimo), jam stovėti skirtoje vietoje. Pastatyti į neutralią padėtį valdymo svirtis, įjungti stovėjimo stabdį. Draudžiama palikti pakeltas šakes ir platformą.

75. Prireikus, elektrinį krautuvą perduoti į akumuliatorinę, akumuliatoriui pakrauti;

76. Patikrinti elektrokrautuvą ir užpildyti patikros žurnalą. Elektrokrautuvo dokumentus ir raktelį, pagal nustatytą tvarką, perduoti atsakingam asmeniui.

77. Sutvarkyti darbo vietą, pašalinti susidariusias atliekas į tam skirtą vietą.

78. Darbo metu naudotus įrankius, medžiagas sudėti į jiems skirtas vietas.

79. Informuoti profesijos mokytoją apie darbo metu pastebėtus trūkumus, turėjusius įtakos saugiam pavesto darbo atlikimui.

Instrukciją parengė: Darbų ir civilinės saugos inžinierius

V. Naruševičius